

ESPALIER THE HERITAGE SCHOOL

GRADE 4 ANNUAL PLANNER 2022-2023

Subject: Marathi

Sr No	Lesson Name	learning objectives/ Subtopic	Methodology	Teaching Aid	Teaching Place	Is the lesson worksheet ready	Reff. books with pg.no.	No. of lectures required	Class Activities/Diagrams/Map work	Creativity
१	धरतीची आम्ही लेकर	कवितेचे गायन	निरीक्षणात्मक	गोफण	CLASS	MCQ		२	शेतात गोफणीचा वापर करून पक्ष्यांपासून पिकांचा बचाव कश्याप्रकारे केला जातो ते मुलांना दाखवणे ,गोफण तयार करणे	
२	बोलणारी नदी	गोष्टीचे वाचन तसेच गावातील नदीचे निरीक्षण	कथात्मक		CLASS	MCQ		३	मुलांना आपल्या पालकांबरोबर गावातील नदीला भेट देऊन तिचे निरीक्षण करण्यास सांगून त्याविषयीचा अनुभव स्वतःच्या शब्दात वहीत लिहिण्यास सांगणे .	
	आम्ही संवाद करतो	संवाद कौशल्य	चर्चात्मक		CLASS			१	विद्यार्थ्यांना चित्राचे निरीक्षण करण्यास सांगणे / विद्यार्थ्यांना स्वतः विषयी प्रश्न किंवा अनुभव विचारणे .	
३	आम्हालाही हवाय मोबाईल	नाटिका सादरीकरण	चर्चात्मक	पूर्वीच्या काळी संवाद साधण्यासाठी वापरण्यात येणारी काही साधने किंवा चित्र दाखवणे (टेलिफोन , पत्र , लिफाफे)	CLASS	MCQ		२	गोष्टीचे वाचन करून ती मुलांकडून सादर करून घेणे .	आपल्या आवडत्या व्यक्तीला पत्र लिहिणे / फोन करून गप्पा मारणे व अनुभव वर्गात सांगणे .
४	या भारतात	कविता गायन	गायन		CLASS	MCQ		२	कविता विद्यार्थ्यांकडून तालासुरात म्हणून घेणे .	
५	मला शिकायचं !	पाठाचे वाचन		अहिराणी भाषेतील संवाद	CLASS	MCQ		३	शाळा बाह्य मुलांना आपण कशा प्रकारे मदत करू शकतो या विषयी मुलांकडून संकल्पना घेणे .	
	आम्ही कथा लिहितो -१	कथा लेखन	कथात्मक		CLASS			१	मुद्यांच्या आधारे मुलांकडून गोष्ट तयार करून घेणे व निबंधाच्या वहीत लिहून देणे .	
६	मायेची पाखर	कर्मवीर भाऊराव यांच्याविषयी माहिती	अनुभवात्मक	शब्दांच्या विविध रूपांचा खेळ / चित्राच्या आधारे म्हणींचा खेळ	CLASS	MCQ		३	मायेची पाखर यासारखे काही शब्द समजून सांगणे .	
७	धूळपेरणी	कविता गायन / तसेच दुष्काळाचे प्रकार व शेतकऱ्यांना तोंड द्याव्या लागणाऱ्या अडचणी याविषयी चर्चा	चर्चात्मक , गायन	दुष्काळाची चित्रफित	CLASS	MCQ		३	मुलांना दुष्काळाची चित्रफित दाखवून त्यामुळे निर्माण होणाऱ्या अडचणी विषयी चर्चा करणे .	आपत्तीचे प्रकार किती व कोणते त्याचे दुष्परिणाम स्पष्ट करण्यासाठी ppt बनवणे
८	गुणग्राहक राजा	पाठ वाचन तसेच पूर्वीच्या काळी खेळल्या जाणाऱ्या खेळांची नावे	कथात्मक	कागदी टोपी तयार करणे	CLASS	MCQ		३	घरच्या मोठ्या व्यक्तींशी बोलून त्यांच्या लहानपणी कोणता खेळ खेळला जात होता याविषयी माहिती विचारून ती वहीत लिहिणे .	
	आम्ही आमचे अनुभव लिहितो	प्रसंग वर्णन		विविध प्रसंगाची चित्रे दाखवणे	CLASS			२	मुलांना वेगवेगळ्या प्रसंगाची चित्रे दाखवून त्याविषयी वर्णन करण्यास सांगणे व निबंधाच्या वहीत प्रसंगाचे वर्णन लिहिणे . (बाजार , सहल , जत्रा , बगीचा , वनभोजन इ .)	
९	ईदगाह	नाट्य सादरीकरण	अनुभवात्मक		CLASS	निबंध MCQ		३	पाठाचा आधार घेऊन वर्गातील मुलांकडून नाट्य सादर करून घेणे .	
	आम्ही सहलीला जातो	छोट्या सहलीचे आयोजन व त्याचे अनुभव			CLASS			१	आपल्या परिसरातील मित्रांसोबत खाऊची पार्टी नियोजित करणे .	
१०	धाडसी हाली (मुलाखत)	मुलाखत	अनुभवात्मक	मुलाखत घेणे	CLASS	MCQ		३	शिक्षक व एक विद्यार्थी यांनी मिळून सदर मुलाखत वर्गात सादर करणे .	
११	नाखवादादा , नाखवादादा	कविता गायन	हस्तकौशल्य	वेगवेगळ्या प्रकारच्या होड्या तयार करणे	CLASS	MCQ		२	कवितेचे तालासुरात गायन करून घेणे व कोळी जमाती विषयी माहिती मुलांना सांगणे .	
	आम्ही खेळ खेळतो	खेळाविषयी माहिती		आंधळी कोशिंबीर खेळ / मामाचे पत्र हरवले / शर्यत /जोड साखळी	CLASS			१	चित्राच्या आधारे नाव शोधा हा खेळ घेणे .	

१२	वाटाड्या	सहकार्य भावना समजावून सांगणे	अनुभवात्मक	वाहतुकीचे नियम व त्याचे काही चित्र काढून दाखवणे	CLASS	MCQ		३	रस्त्यावर वाहतुकीसाठी जसे नियम आहेत तसेच शाळेतील काही नियमांचे प्रात्यक्षिक मुलांच्या वेगवेळ्या गटाकडून करून घेणे .	
१३	चवदार तळ्याचे पाणी	कविता गायन व पाणी पुरवठा करणारे विविध घटक यांच्या विषयी माहिती	चर्चात्मक	जलचक्र या विषयी माहिती	CLASS	MCQ		३	खेडे गावात पाण्यासाठी कोणकोणते घटक उपलब्ध असतात याची माहिती मुलांना गोळा करण्यास सांगणे	
१४	मिठाचा शोध	पदार्थाच्या चवा कश्या बदलतात या विषयी चर्चा / बीजाला अंकुर कसे फुटतात याचा एक उपक्रम वर्गात घेणे / एका प्लास्टिक च्या	चर्चात्मक	१) मुग / कवा मटका कडधान्य २) भिजवलेले कडधान्य ३) शिजवलेले कडधान्य प्रत्यक्ष	CLASS	MCQ		३	कडधान्य व त्यात होत गेलेला बदल प्रत्यक्ष विद्यार्थ्यांना दाखऊन त्याविषयी अनुभव व प्रश्न विचाराने	अग्नीचा शोध कसा लागला याची माहिती गोळा करून एक चित्रफीत तयार करणे .
१५	आनंदाचे झाड	शेवग्याच्या झाडाचे उपयोग विद्यार्थ्यांना समजावून सांगणे . आपल्या परिसरात आढळणाऱ्या विविध पक्षांचे निरीक्षण करून त्यावर चर्चा करणे.		आपल्या परिसरातील एका झाडा विषयी माहिती सांगा / घरातील कुंडीत एखादे बी पेरून त्याचे निरीक्षण करा	CLASS	MCQ			विद्यार्थ्यांनी परिसरातील पक्षांचे निरीक्षण करून त्याविषयी माहिती आपल्या वहीत लिहिणे व पक्षांची चित्रे चिकटवणे .तसेच आपल्या घरात असणाऱ्या एका कुंडीत बी पेरणे व त्याचे निरीक्षण करणे .	
१६	झुळूक मी व्हावे	कविता गायन		चित्रफित	CLASS	MCQ		3	मी पक्षी झालो तर ! या विषयी मुलांकडून त्यांच्या कल्पना मांडून घेणे	
17	म्हणींच्या गमती	पाठाचे वाचन	भाषा अभ्यास	मराठी भाषेतील म्हणी, कथालेखन	CLASS	MCQ		2	विद्यार्थ्यांना चौकटीत लपलेल्या म्हणी शोधून त्याचा अर्थ लिहिण्यास सांगणे. चित्र पाहून घडलेल्या घटनेवर गोष्ट तयार करणे. शेवटी काय झाले असेल त्याचे चित्र वहीत काढून गोष्टीला नाव देणे.	
18	जननायक बिरसा मुंडा	पाठाचे वाचन.		स्वातंत्र्य लढ्यात शहीद झालेल्या क्रांतिकारकांचे फोटो व चित्रफित.	CLASS	MCQ		3	पाठात आलेल्या सणांची व घटनांची यादी करणे. तसेच क्रांतिकारकांचे फोटो वहीत चिकटवणे.	
19	हें कोण गे आई?	कविता गायन		विद्यार्थ्यांना विविध माध्यमातून येणारा हवेचा आवाज ऐकवणे.उदा.नळीतून येणारा आवाज,खिडकीतून येणारा हवेचा आवाज. मराठी बोलीभाषेत वेळोवेळी झालेला बदल समजावून सांगणे.	CLASS	MCQ		3	विद्यार्थ्यांना आलेला भीतीदायक अनुभव वर्गात इतर मुलांना सांगणे.	
20	कोलाज	कोलाज कसे केले जाते यावर चर्चा . कोणत्याही एका विषयावर वर्गात कोलाज करून दाखवणे	हस्तकौशल्य	वेगवेगळ्या विषयावर आधारित कोलाजकाम	CLASS			3	आवडत्या व्यक्तीचा किंवा खेळाडूचा कोलाज तयार करणे व आपल्या वहीत चिकटवणे.	
21	आभाळमाया	कविता गायन		प्रात्यक्षिक - एका कुंडीत बी लावून त्याला रोज पाणी घालणे व	CLASS	MCQ		3	अंकुर कसे तयार होतात यासाठी एक उपक्रम करणे किंवा मटकी भिजत घालून त्याचे मोड येईपर्यंत निरीक्षण करणे.	सांगा ,अंकुर कसे फुटतात ? (उपक्रम)
22	होय, मीसुध्दा!	पाठाचे वाचन		चित्रफित	CLASS	MCQ		3	विद्यार्थ्यांनी त्यांना आलेल्या प्रामाणिकपणाचा एखादी अनुभव वर्गात इतरांना सांगणे.	
23	मन्हा खान्देशी माटी	कविता गायन	भाषा अभ्यास	विविध आहाराणां गाण्यांचे श्रवण, महाराष्ट्रात पिकवला	CLASS	MCQ		3	मातीचे विविध प्रकार कोणते व तिचा उपयोग मुलांना ppt च्या आधारे दाखवणे .	चिकन मातीच्या सहाय्याने पाच फळ बनवणे .
24	थोर हुतात्मे	पाठाचे वाचन व स्वातंत्र्य लढ्याच्या वेळी घडलेल्या घटनांवर चर्चा		स्वातंत्र्य लढ्यावर आधारित चित्रपट	CLASS	MCQ		4	भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यातील क्रांतीकारकांचे चित्र चिकटवून त्यांच्याविषयी एक ppt तयार करा .	आवडत्या व्यक्तीमात्वाविषयी माहिती सांगणारी चित्रफित बनवा .
25	संतवाणी	अभंग गायन		महाराष्ट्रातील संतांची माहिती व चित्र	CLASS			3	आवडत्या संतांविषयी माहिती लिहून आपल्या वहीत चिकटवणे.त्या संताने लिहिलेला एक अभंग पाठ करणे.	